

Mottagare

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Tillägg av preparat till preventivmedelssubventionering till unga vuxna Drovelis

Förslag till beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att Drovelis ska ingå i preventivmedelssubventionen till unga vuxna inom Region Gotland.

Sammanfattning

Region Gotland subventionerar egenavgiften för utvalda preventivmedel till 100 kronor för kvinnor upp till och med 25 år. För ungdomar under 21 år är preventivmedel som ingår i läkemedelsförmånerna kostnadsfria.

Syftet med subventionen är att värna unga kvinnors rätt till sexuell hälsa utan önskade graviditeter, gällande regler är från och med 1 januari 2017:

Vilka preparat som ska ingå definieras av hälso- och sjukvårdsnämnden

- P-piller, hormonspiral, p-stav och p-spruta ingår i läkemedelsförmånen.
- P-plåster, Slinda och p-ring är utanför förmånen. Egenavgift max 100 kronor/år, 30 kronor för 3 månaders förskrivning.
- Akutpreventivmedel som dagen-efter piller. Hämtas ut kostnadsfritt till och med 23 års ålder på ungdomsmottagningen och mellan 23-26 år på barnmorskemottagningen eller gynnottagningen.

Det finns ett behov att införa ett nytt preventivmedel till preventivmedelssubventionen. Ett kombinerat p-piller med ett nytt naturligt östrogen vid namn estetrol (E4) som har minimal påverkan både på kvinnan och med försumbar påverkan på miljön.

Vid tillägg av Drovelis (estetrol och drosperinon) med 100 nya användare per år skulle innebära en kostnad på 150 000 kronor årligen. Jämfört med de preparat som används idag blir merkostnaden cirka 25 000 till 120 000 kronor.

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Möjligheten till en trygg och säker sexualitet är grundläggande för individens upplevelse av hälsa och välbefinnande. Att erbjuda och subventionera preventivmedel som passar de yngre kvinnorna – speciellt långverkande preparat och metoder som ökar följsamheten är ett sätt att förbättra den sexuella hälsan på Gotland. Abortstatistiken visar tydligt sjunkande aborttal på Gotland i åldrarna 13-24 de senaste 10 åren. Orsakerna till de sjunkande aborttalen är många, men att det finns många val av olika preventivmedel i vår ungdomssubvention, bedöms vara en starkt bidragande orsak. Arbete för att få in fler preventivmedel in i läkemedelsförmånen pågår nationellt, och flera regioner har Drovelis i sin ungdomssubvention idag.

Drovelis är ett kombinerat p-piller som innehåller estetrol och drospirenon. Det är det enda kombinerade p-pillret på marknaden som innehåller det selektiva bioidentiska östrogenet estetrol. Estetrol har unika egenskaper, jämfört med andra östrogener i preventivmedel, genom att det har olika effekter i olika vävnader. Det innebär att man får de önskade östrogena effekterna på livmoderslemhinna, vagina, ben, hjärna och hjärta kärl, men minimalt av de oönskade effekterna i lever och bröstvävnad.

Vad innebär mindre påverkan på levern?

Det finns data från EMEA (europiska läkemedelsverket) som visar att Drovelis har en lägre risk för venös blodpropp jämfört med de kombinerade p-piller som innehåller etinylestradiol, vilket ingår i de mest förskrivna preventivmedel idag. Då just blodpropp är den allvarligaste biverkan av kombinerade p-piller, så är detta den allra största fördelen med Drovelis. Estetrol cirkulerar inte runt i levern upprepade gånger, som det syntetiska östrogenet etinylestradiol gör, vilket innebär att det även har en lägre risk för läkemedelsinteraktion. Estetrol har även visat låg påverkan även på blodtrycket, även detta delvis på grund av att estetrol har låg påverkan på levern.

I Drovelis har estetrol kombinerats med gestagenet drospirenon. Drospirenon har en lång halveringstid, vilket gör att glömskemarginalen blir mindre, och att det därmed sannolikt ger en ökad effektivitet/säkerhet hos ungdomar/kvinnor. Det ger också en god blödningskontroll. Det ger även minimal påverkan på humör och libido, vilket också är en stor fördel för kunna hitta ett preventivmedel som passar just den enskilda individen. Drospirenon är det gestagen som har bäst effekt på det psykiska måendet, och ofta fungerar väl mot PMS-problematik. Det kan även för vissa ha en god effekt på akne.

Ännu en aspekt är påverkan av miljön.

Estetrol bryts ner i kroppen och kommer inte ut i en aktiv form i urinen, vilket gör att det har en försumbar risk att påverka vår vattenmiljö. Det syntetiska östrogenet etinylestradiol har i jämförelse en hög risk för miljöpåverkan (ref Fass.se/miljöinfo) och tex finns det risk att fiskar blir samkönade. I EU:s uppdaterade vattendirektiv, innefattas nu för första gången 9 läkemedelsgrupper, varav en är könshormoner, exempelvis Etinylestradiol, som vi bör minska användningen. Drospirenon har även låg påverkan på vattenmiljön i motsats till Levonogestrel som har en hög risk för miljöpåverkan (ref Fass.se/miljöinfo), vilket även det finns i många andra kombinerade p-piller.

Sammanfattningsvis är Drovelis ett preventivmedel som uppfyller många av de krav vi ställer på ett bra preventivmedel – det har låg påverkan på friska kvinnans lever, bra blödningskontroll, är ett säkert preventivmedel med låg risk för biverkningar på humör, libido, akne och vikt och även låg påverkan på vår vattenmiljö.

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att Region Gotland bör införa detta preparat i läkemedelsförmånen likt ett flertal andra regioner som har Drovelis i sin subvention idag.

Att beräkna en exakt kostnad med anledning av detta beslut är inte möjligt. Kostnadsökningen består dels av hur många patienter över 20 år som väljer preparat inom förmånen för att få del av subventionen, vilka preparat som går in och ur läkemedelsförmånen, samt olika förskrivningsmönster. Vid tillägg av Drovelis (estetrol och drospirenon) med 100 nya användare per år skulle det innebära en kostnad på 150 000 kronor årligen. Jämfört med de preparat som används idag blir merkostnaden cirka 25 000 till 120 000 kronor.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse hälsa- och sjukvårdsförvaltningen daterad 2025-05-07

Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen

Marie Loob
Hälsa- och sjukvårdsdirektör

Skickas till

Åsa Hedqvist, verksamhetschef obstetrik och gynekologi
Karolina Moldeus, mödrahälsovårdsöverläkare